

Raport z diagnozy przeprowadzonej przez partnerstwo na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Jarocinie.

Partnerstwo współtworzą : Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Jarocin, Gmina Jarocin, Muzeum Regionalne w Jarocinie, Cech Rzemiosł Różnych - JACEK Jarocińskie Centrum Edukacji i Kariery.

Partnerstwo powstało w ramach międzynarodowego projektu, koordynowanego na terenie Polski przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, pn.: „LiBri: Biblioteki i lokalne partnerstwa na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Europie”, realizowanego przez konsorcjum w składzie: Bibliothèques Sans Frontières (BSF, lider, Francja) i włoski oddział BSF Italia, Association Nationale des Villes et Territoires Accueillants (ANVITA, Francja), Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC, Łotwa), European Bureau of Library, Information and Documentation (EBLIDA, Holandia), Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI, Polska), Asociația Comunitățile Viitorului (ACV, Rumunia).

Umowa udziału w projekcie nr 16/LiBri/2025 została podpisana w dniu 24.02.2025 r. przez Gminę Jarocin oraz Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy Jarocin oraz Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Obszar, na terenie którego przeprowadzono diagnozę: Gmina Jarocin
Okres prowadzenia diagnozy (daty): 07.04.2025- 31.04.2025 r.

1. Krótki opis struktury mieszkańców

Na terenie Gminy Jarocin (z danych WSO na dzień 31.12.2024 r.) zameldowanych jest 44.538 osób. W tym 646 osób zameldowanych jest czasowo.

Osób dorosłych powyżej 18 r.ż. jest 35.449.

44.153 jest to liczba obywateli polskich zameldowanych na terenie Gminy Jarocin.

Wśród mieszkańców Gminy większość stanowią zatrudnieni w usługach i przemyśle. Zwracając uwagę na fakt, iż jest to Gmina miejsko-wiejska znajdują się tu także osoby zajmujące się rolnictwem.

Na terenie Gminy Jarocin działają takie instytucje jak żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

Funkcjonują tutaj: Muzeum Regionalne, Biblioteka, JOK, Kościoły, Kino, liczne OSP, CUS, PCPR, OIK, CIS, Szpital Powiatowy.

W Gminie działają liczne Stowarzyszenia i Fundacje głównie skupione na edukacji sportowej, działaniach dla dzieci i młodzieży oraz seniorów.

385 osób to liczba osób o innym obywatelstwie niż polskie zameldowanych na terenie gminy (dane na 31.12.2024 r.).

Wiemy, że dane te nie są zgodne z stanem faktycznym zamieszkania.

W placówkach oświatowych na terenie Gminy Jarocin uczy się blisko 535 dzieci o innym obywatelstwie niż polskie.

SZKOŁA PODSTAWOWA	
Ukraina	284
Argentyna	14
Kolumbia	27
Białoruś	7
Rosja	1
Indie	2
Gruzja	7
Mołdawia	3
Wielka brytania	1
RAZEM:	346
PRZEDSZKOLE	
Ukraina	73
Gruzja	4
Białoruś	3
Mołdawia	1
Argentyna	4

Kolumbia	10
RAZEM:	95
SZKOŁA PONADPODSTAWOWA	
Ukraina	81
Gruzja	3
Indie	1
Mołdawia	1
Argentyna	3
Kolumbia	5
RAZEM:	94

dane na dzień 21.11.2024 r.

Większość migrantów stanowią osoby dorosłe w wieku produkcyjnym.

Struktura jest zróżnicowana - dzielą się na samotnie przybyłych w celach zarobkowych mężczyzn, matki z dziećmi, całe rodziny.

Z danych uzyskanych od pracodawców wiemy, że są to takie narodowości jak: Ukraina, Kolumbia, Argentyna, Mołdawia, Algieria, Gruzja, Gwatemala, Indonezja, Indie, Izrael, Kongo, Nepal, Paragwaj, Salvador, Turkmenistan, Uzbekistan, Wenezuela, Wybrzeże Kości Słoniowej, Rumunia, Ekwador, Azerbejdżan, Armenia, Turcja, Albania, Boliwia, Chile.

Z czego Ukraina, Kolumbia i Argentyna są najliczniejszymi narodowościami społeczności migranckiej.

68% migrantów z danych 2020-2024 zamieszkiwało obszar miasta Jarocin, pozostałe 32% zamieszkiwało obszary wiejskie. Z czego 15% zamieszkiwało wieś Witaszyce, a 9% wieś Golinę.

55% stanowili dorośli w wieku 20-40 lat, 35% osoby w wieku 40-60 lat. Seniorzy powyżej 60 r. ż. to 3% migrantów.

5.241 zameldowało się w Gminie Jarocin w latach 2020-2024, z czego 36% to osoby z obywatelstwem ukraińskim.

31 869 cudzoziemców wystąpiło o pozwolenie na pracę w PUP Jarocin w latach 2020-2024 z czego prawie połowa (45%) tylko w roku 2021.

Migranci stanowią niewielki odsetek osób pobierających świadczenia z CUS w Jarocinie.

Osoby, którym zrealizowano świadczenia (wg wszystkich członków rodzin) - pomoc społeczna		2024	
płeć	liczba osób 2024	liczba obcokr. 2024	% obcokr. 2024
razem	1170	47	4,02%
kobiety	628	27	4,30%
mężczyźni	542	20	3,69%
miasto	695	38	5,47%
wieś	475	9	1,89%
0-10	218	9	4,13%
11-20	183	10	5,46%
21-40	233	16	6,87%
41-60	277	10	3,61%
61-100	259	2	0,77%

Gmina Jarocin, która posiada pełnomocnika Burmistrza ds. uchodźców z Ukrainy oraz pracownika merytorycznego do spraw integracji migrantów, którzy wspierają migrantów, a także planują działania w tym kierunku.

Gmina współpracuje z MIP w Poznaniu, który w ramach współpracy organizował bezpłatne spotkania konsultacyjne dla migrantów.

Kino "Echo" w Jarocinie po nawiązaniu współpracy z MIP Poznań zorganizowało cykl seansów hispanojęzycznych z możliwością konwersatorium po pokazie. Dodatkowo zorganizowany został transport dla osób nie mających możliwości dojazdu.

Wspiera się organizację mszy w językach i wyznaniach migrantów.

Na terenie Gminy Jarocin funkcjonują duże firmy tj. ubojnie, przetwórstwo rybne, firmy produkcyjne.

Firmy zajmujące się przetwórstwem i produkcją są atrakcyjnym miejscem pracy dla migrantów, ponieważ z uwagi na niechęć pracy w tych miejscach obywateli polskich posiadają dużo wolnych stanowisk.

Migranci najczęściej znajdują tu prace poprzez agencje pracy ich zatrudniające.

Głównymi powodami migracji do Gminy Jarocin jest trwająca wojna w Ukrainie oraz migracja w celach zarobkowych.

Obywatele krajów Ameryki Południowej mają tendencje do migracji rodzinnej, powodem jest niestabilna gospodarka tych krajów i rosnąca przestępczość. Kierują się chęcią zapewnienia dobrego bytu i bezpieczeństwa rodzinie.

Gmina Jarocin postrzegana jest jako bezpieczna i spokojna do życia. Infrastruktura miasta cechuje się dobrą dostępnością. Posiada wiele miejsc rekreacyjnych oraz dobrą sieć dróg, chodników i ścieżek rowerowych. Dodatkowym atutem jest obecność parków, licznych placów zabaw i miejsc kulturalnych.

Na użytek tej diagnozy ustrukturyzowaliśmy grupy mieszkańców korzystając z dostępnych danych.

Grupa mieszkańców	Liczebność/źródło danych	Struktura tej grupy	Instytucje/orga nizacje udzielające tej grupie wsparcia
Mieszkańcy Jarocina ogółem i według kategorii wiekowych	44538	Na terenie Gminy Jarocin (z danych na dzień 31.12.2024 r.) zameldowanych jest 44.538 osób. W tym 646 osób zameldowanych jest czasowo. Osób dorosłych powyżej 18 r.ż. jest 35.449. 44.153 jest to liczba obywateli polskich zameldowanych na terenie Gminy Jarocin. 9.089 stanowią osoby do 18 r.ż	-
Obywatele Ukrainy, którzy zameldowali się w g. Jarocin w latach 2020-2024	1878	756 - kobiety 1122- mężczyźni	PCK, Gmina Jarocin, Muzeum Regionalne w Jarocinie, CUS Jarocin
Obywatele krajów spoza UE, zatrudnieni przez lokalnych pracodawców pracy	2501 pozwoleń na pracę wydanych w roku 2024 (dane z 28.11.2024 r.) w latach 2020-2024 wydano 31869 pozwoleń na pracę dla migrantów 226 pracodawcom. W 2021 roku	Ukraina, Kolumbia, Argentyna, Mołdawia, Algieria, Gruzja, Gwatemala, Indonezja, Indie, Izrael, Kongo, Nepal, Paragwaj, Salwador, Turkmenistan, Uzbekistan, Wenezuela, Wybrzeże Kości Słoniowej, Rumunia, Ekwador, Azerbejdżan, Armenia, Turcja, Albania, Boliwia, Chile	Niektórzy pracodawcy lub agencje pracy zapewniają nocleg, transport. Liczba ta może nie być zgodna ze stanem faktycznym, zważywszy na pozwolenia na pracę realizowane

	liczba wyniosła 14219.		przez agencje pracy.
Obywatele krajów spoza UE zgłoszenia w ZUS do ubezpieczenia emerytalnego i rentowego	355	Liczba ubezpieczonych spoza UE głoszonych do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych u płatników z terenu gminy Jarocin w roku 2024 na 30.11.2024 r.	PUP
Dzieci krajów spoza UE uczęszczające do szkół podstawowych	346	4564 uczniów w szkołach podstawowych na terenie gminy Jarocin	Gmina Jarocin, Placówki Oświatowe
Młodzież krajów spoza UE uczęszczająca do szkół ponadpodstawowy ch	94	94 uczniów w Szkołach Ponadpodstawowych na terenie Gminy	Powiat Jarociński

2. Pytania badawcze, na które odpowiada diagnoza:

I. Na jakie trudności napotykają cudzoziemcy?

1. Komunikacja:

- Jak oceniasz swoje umiejętności komunikacyjne w języku polskim?
(bardzo słabe, słabe, średnie, dobre, bardzo dobre)
- Jak często napotykasz trudności w codziennej komunikacji z Polakami?
(często, czasami, nigdy)
- Jakie problemy związane z barierą językową sprawiają Ci największe trudności?
(zrozumienie ze strony urzędników, porozumiewanie się w pracy, zakupy, inne: [proszę podać])
- Z jakiej pomocy korzystasz, aby ułatwić sobie komunikację?
(tłumacz, pomoc osób trzecich, inne: [proszę podać])

2. Prawo i zasady społeczne:

- Na ile dobrze czujesz się poinformowany/a o polskim systemie prawa
(np. prawa pracy, ubezpieczenia zdrowotne, podatki)?
(bardzo dobrze, dobrze, średnio, słabo, wcale)

- W jakich sytuacjach nie rozumiałeś/aś polskich zasad prawnych i poczułeś/aś się w związku z tym niepewnie? (w pracy, w kontaktach z urzędami, w życiu codziennym, inne: [proszę podać])
 - Jakie zasady społeczne lub zwyczaje w Polsce były dla Ciebie najtrudniejsze do zaakceptowania lub zrozumienia? (np. zachowanie w pracy, normy dotyczące kontaktów międzyludzkich, przestrzeganie terminów)
3. Dobrostan psychiczny i poczucie bezpieczeństwa:
- Jakie masz poczucie bezpieczeństwa w Jarocinie? (czuję się bezpiecznie, mam pewne obawy, czuję się niepewnie)
 - Jak często spotykasz się z przejawami dyskryminacji lub uprzedzeń z powodu Twojego pochodzenia? (często, czasami, nigdy)
 - Jakie czynniki wpływają na Twoje poczucie bezpieczeństwa w Polsce? (np. bezpieczeństwo w miejscu pracy, relacje z sąsiadami, doświadczenia z policją)
4. Stabilność finansowa i dostęp do wsparcia socjalnego:
- Na ile zarobki w Polsce pozwalają Ci na godne życie? (wystarcza na wszystkie potrzeby, czasami muszę oszczędzać, nie wystarcza na podstawowe potrzeby)
 - Jak oceniasz dostęp do polskich programów wsparcia socjalnego (np. zasiłki, ubezpieczenia)? (mam dostęp i korzystam, nie wiem, czy mam dostęp, nie mam dostępu)
 - Jakie trudności napotykasz przy uzyskiwaniu pomocy finansowej lub ubezpieczeniowej w Polsce? (brak dostępu do programów, trudności proceduralne, brak informacji, inne: [proszę podać])
5. Dostęp do usług publicznych:
- Na ile czujesz, że masz dostęp do wszystkich usług publicznych, których potrzebujesz (np. opieka zdrowotna, edukacja)? (pełny dostęp, dostęp z ograniczeniami, brak dostępu)
 - Jak oceniasz swoje umiejętności w zakresie korzystania z polskiego systemu opieki zdrowotnej? (dobrze orientuję się w procedurach, mam trudności w zrozumieniu, jak to działa, nie wiem, jak to działa)
 - Jakie trudności napotykasz przy korzystaniu z usług publicznych (np. opieka zdrowotna, urzędnicy)? (często napotykam trudności, czasami, nigdy)

II. Kultura czasu wolnego jako narzędzie integracji - Jaki sposób spędzania społecznego czasu wolnego najbardziej wzmacnia integrację?

1. W jakich wydarzeniach kulturalnych, edukacyjnych lub sportowych bierzesz udział w Jarocinie?
(regularnie, czasami, nigdy)
2. Jakie wydarzenia kulturalne, sportowe lub edukacyjne chciałbyś/chciałabyś zobaczyć w Jarocinie?
(np. koncerty, warsztaty, spotkania międzykulturowe, imprezy sportowe, inne: [proszę podać])
3. Jakie znaczenie mają dla Ciebie wydarzenia kulturalne i sportowe w procesie integracji z Polakami?
(duże, średnie, małe, brak znaczenia)
4. Jakie formy integracji są najbardziej skuteczne w Twojej opinii?
(spotkania tematyczne, wspólne projekty, sport, wyjazdy integracyjne, inne: [proszę podać])
5. W jaki sposób uważasz, że kultura czasu wolnego może przyczynić się do integracji cudzoziemców z Polakami?
(np. wspólne uczestnictwo w wydarzeniach, wzajemne poznanie, eliminowanie stereotypów)

III. Opinie mieszkańców Jarocina na temat roli migrantów w społeczności miasta - Jaka jest wiedza i przekonania mieszkańców miasta na temat integracji z osobami TCN?

1. Jakie masz zdanie na temat obecności cudzoziemców w Jarocinie?
(pozytywne, neutralne, negatywne)
2. W jakim stopniu obecność cudzoziemców wzbogaca społeczność Jarocina?
(w dużym stopniu, w średnim stopniu, w małym stopniu, nie wnosi nic)
3. Jakie korzyści dostrzegasz w obecności cudzoziemców w Jarocinie?
(np. nowe perspektywy, wzbogacenie kultury, zwiększenie różnorodności)
4. Jakie zmiany powinny zostać wprowadzone, aby poprawić integrację cudzoziemców w Jarocinie?
(np. więcej wydarzeń międzykulturowych, edukacja, wspólne inicjatywy)
5. Jakie wyzwania związane z integracją cudzoziemców w Jarocinie dostrzegasz?
(np. bariery językowe, brak akceptacji, uprzedzenia społeczne)

IV. Jak zapewnić bezpieczeństwo i dobrobyt wszystkim mieszkańcom Jarocina?

1. Jakie działania mogą poprawić poczucie bezpieczeństwa cudzoziemców w Jarocinie?
(więcej spotkań integracyjnych, współpraca z policją, edukacja o prawach i obowiązkach)
2. Jakie informacje są potrzebne cudzoziemcom, aby czuli się bezpieczniej w Jarocinie?
(informacje o prawach, dostęp do tłumaczy, wsparcie w sytuacjach kryzysowych)
3. Jakie działania mogłyby uczynić życie mieszkańców Jarocina (zarówno Polaków, jak i cudzoziemców) ciekawszym i bardziej dostatnim?
(np. organizowanie wydarzeń integracyjnych, rozwój lokalnych inicjatyw kulturalnych, wsparcie dla młodych przedsiębiorców)
4. Jak wyobrażasz sobie swoją przyszłość w Jarocinie?
(zostać na stałe, przeprowadzić się do innego miasta, wrócić do mojego kraju, inne:)

3. Metodologia badań

Diagnozę przeprowadzano w duchu badań w działaniu (action research). Badania takie prowadzą osoby bezpośrednio zaangażowane we wdrażanie wynikających z nich wniosków i rekomendacji. Diagnozę zaplanowały i przeprowadziły osoby z instytucji i organizacji współtworzących partnerstwo przy wsparciu ekspertki z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

Diagnozę przeprowadził zespół badaczy społecznych:
Katerina Sokolova - UM w Jarocinie,
Julia Kręc - UM w Jarocinie,
Kamila Mocek - UM w Jarocinie,
Jolanta Dutkiewicz-Polerowicz - Cech Rzemiosł Różnych JACEK w Jarocinie
Edyta Kiełbowska - Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Jarocinie
Marta Mądrzak-Grodzka - Biblioteka Miasta i Gminy Jarocin
Ewelina Kubasik - Biblioteka Miasta i Gminy Jarocin
Kamil Pęsik - Muzeum Regionalne w Jarocinie

Cele diagnozy:

- poznanie środowisk obcokrajowców spoza UE w naszym mieście

- poznanie stosunku polskich mieszkańców Jarocina do sąsiadów innej narodowości
- określenie potrzeb wszystkich mieszkańców w zakresie integracji
- określenie zasobów miasta (w szerokim znaczeniu, nie tylko instytucjonalno-finansowym)

Zrealizowane badania:

L. p	Nazwa narzędzia badawczego	Krótki opis grupy respondentów	Liczba respondentów	Uwagi
1	Ankieta dla mieszkańców Jarocina	46,8% - mężczyźni 48,9% - kobiety 34,1% - wiek 35-44 28,9%- wiek 25 -34 7,8% - wiek 18-24 92,2% - osoby zamieszkujące na terenie Gminy powyżej 10 lat	615 osób	Ankieta cyfrowa , kanały dystrybucji: Google Forms - publikacja przez stronę <u>Jarocin.pl</u> oraz na mediach społecznościowych Gminy Jarocin, Biblioteki Publicznej w Jarocinie oraz Cechu Rzemiosł Różnych
2	Ankieta dla migrantów (wersje językowe: RU, UA, ES)	Cudzoziemcy zamieszkujący na terenie Gminy Jarocin	221 osób: Kongo-1 Białoruś-3 Ukraina-130 Gruzja-8 Mołdawia-10 Kolumbia-33 Argentyna-28 Paragwaj-1 Ekwador-1 Gwatemala-4 Wenezuela-2	Ankieta cyfrowa , kanały dystrybucji: FaceBook, strona Jarocin.pl Grupa: Gmina Jarocin, Ukraińcy w Jarocinie papierowo
3	Ankieta dla pracodawców zatrudniających pracowników TCN	Pracodawcy zatrudniający migrantów, działające na terenie Gminy Jarocin	12 firm	Bezpośrednio wysłanie ankiety na maila firmy
4	Ankieta dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowej	Uczniowie uczęszczający do 7-8kl. Szkoły Podstawowej oraz uczniowie Szkół Ponadpodstawowych na terenie Gminy Jarocin	199 uczniów (SP - 164 SPP- 35)	Mailowo do placówek oświatowych celem udostępnienia linku uczniom
5	Wywiady z ekspertami: nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowej	Nauczyciele uczący w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych w Gminie Jarocin	4 osoby	Wywiad pogłębiony
6	Wywiady z ekspertami: funkcjonariuszami, urzędnikami	Liczba respondentów: 3 <u>2 Pracowników JST</u> <u>1 Policjant z KPP w Jarocinie</u>	3 osoby	Wywiad pogłębiony

7	Wywiady z rodzicami TNC dzieci szkolnych	Rodzice dzieci uczęszczających do szkół Gminy Jarocin	10 osób: 1 - Gruzja 8 - Ukraina 1- Argentyna	wywiad krótki
8	Wywiady z TNC	Cudzoziemcy zamieszkujący na terenie Gminy Jarocin	7 osób: 2- Mołdawia 2- Gruzja 2-Ukraina 1-Argentyna	wywiad pogłębiony
9	Krótkie wywiady z seniorami narodowości polskiej	Seniorzy aktywnie uczestniczący w życiu kulturalnym miasta i w aktywnościach dla nich proponowanych	3 osoby	krótki wywiad
10	Krótkie wywiady kwestionariuszowe z mieszkańcami	Stali mieszkańcy Jarocina narodowości polskiej	41 osób	Bezpośredni kontakt z respondentem
11	Badanie danych zastanych	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jarocin; Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.	2 dokumenty	Weryfikacja dokumentów w poszukiwaniu wzmianek o integracji

4. Wyniki przeprowadzonych badań

1. Ankieta dla mieszkańców Jarocina

patrz: załącznik nr 1

66,5% respondentów oceniło obecność migrantów w Jarocinie bardzo negatywnie i negatywnie, a 22 % oceniło naturalnie lub odmówiło odpowiedzi.

290 osób opowiedziało się za odmówieniem prawa do mieszkania w Jarocinie osobom z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, używając słów: deportacja, odmowa zamieszkania, usunięcie z miasta.

Na pytanie o sposoby na bezpiecznie, ciekawie i dostatnie życie mieszkańców miasta, niezależnie od narodowości najczęściej padały odpowiedzi:

- zwiększenie patroli policji,
- deportacja migrantów,
- obecność migrantów, ale tylko tych, co znają język polski i dostosowali się do zasad i stylu życia Polaków,
- edukacja mieszkańców w zakresie tolerancji,
- rozwinięcie rynku pracy.

2. Ankieta dla migrantów (wersje językowe: RU, UA, ES)

patrz: załącznik nr 2

W badaniu wzięło udział 221 osób. Formularze papierowe i elektroniczne.

Większość ludzi lubi Gminę za to, że ludzie są mili i gościnni. Wskazują na przyjazną przestrzeń miejską i dobre warunki mieszkaniowe.

Pojawiają się również odpowiedzi "Mieszkam tu, ale nie lubię tego miasta."

Większość nie odczuwa trudności w porozumiewaniu się w języku polskim.

Jednocześnie jednak większa liczba odpowiedziała, że odczuwa trudności w komunikowaniu się z administracją i urzędami, w codziennych rozmowach (np. zakupy, publiczne usługi), w pracy.

Większość oceniła swoje umiejętności komunikacyjne w języku polskim jak Przeciętne i Dobre.

Ludzie napotykają trudności poruszaniu się po polskim systemie administracyjnym: przy rejestracji do lekarza, wydanie/wymiana prawa jazdy, wynajem mieszkania.

Najbardziej pomocne wsparcie dla ludzi porady prawne, informacje o dostępnych usługach społecznych, pomoc w tłumaczeniu dokumentów, Programy edukacyjne na temat praw obywatelskich w Polsce.

Jeśli chodzi o poczucie bezpieczeństwa, większość czuje się bardzo bezpiecznie, bezpiecznie i neutralnie.

Na pytanie "Czy czujesz, że jesteś akceptowany/a przez lokalną społeczność?" odpowiadali "Tak" i "Różnie, zależy od sytuacji".

Swoją sytuację finansową większość oceniła jako przeciętna i stabilna.

Na pytanie Czy masz dostęp do programów wsparcia socjalnego w gminie Jarocin (np. zasiłki, pomoc mieszkaniowa) większość respondentów odpowiadała "NIE", część – "TAK" i "NIE WIEM".

Większość respondentów mieszka w Gminie Jarocin od 1-3 lat, kolejna grupa od 4-6 lat, pozostali do 1 roku lub powyżej 6 lat.

Większość respondentów była w wieku od 25 do 44 lat, następnie była grupa 45 lat i więcej.

W badaniu wzięło udział 62% kobiet i 38% mężczyzn.

3. Ankieta dla pracodawców zatrudniających pracowników TCN

patrz: załącznik nr 3

Pracowitość to najczęściej doceniane cechy cudzoziemskich pracowników.

Firmy najczęściej dostrzegają wzbogacenie zespołu o różnorodne doświadczenia i umiejętności oraz zwiększenie efektywności dzięki otwartości kulturowej.

Najczęściej zgłaszane trudności: bariera językowa, różnice w kulturze pracy oraz brak odpowiednich kwalifikacji.

Najczęstsze trudności integracyjne: problemy z komunikacją między pracownikami.

Kursy języka polskiego, spotkania integracyjne oraz ułatwienie uczestnictwa w wydarzeniach lokalnych to najczęstsze propozycje na rzecz integracji cudzoziemców.

Narodowości reprezentowane przez pracowników cudzoziemskich:

Ukraina, Kolumbia, Argentyna, Mołdawia, Algieria, Gruzja, Gwatemala, Indonezja, Indie, Izrael, Kongo, Nepal, Paragwaj, Salvador, Turkmenistan, Uzbekistan, Wenezuela, Wybrzeże Kości Słoniowej, Rumunia, Ekwador, Azerbejdżan, Armenia, Turcja, Albania, Boliwia, Chile

Łączna liczba narodowości: 27

Najczęściej występujące narodowości:

Narodowość	Liczba wskazań
Ukraina	8
Argentyna	3
Kolumbia	2
Mołdawia	2
Gruzja	2

Pozostałe narodowości pojawiły się raz.

Najczęściej zatrudniani są pracownicy z **Ukrainy** – zdecydowanie dominują w zestawieniu.

Pojawiają się też inni przedstawiciele Ameryki Południowej i Środkowej (np. Kolumbia, Argentyna, Wenezuela, Paragwaj, Gwatemala).

Widać dużą **różnorodność etniczną i geograficzną** – 27 narodowości w 12 firmach, które zatrudniają cudzoziemców.

4. Ankieta dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowej

patrz: załącznik nr 4

W ankiecie wzięło udział 199 uczniów. Z czego 164 byli to uczniowie szkół podstawowych (kl. 7-8), 35 - szkół ponadpodstawowych

W ankiecie odpowiedzi udzielali w większości Polacy.

54,8% odpowiedzi udzieliły dziewczyny, 43,7 chłopcy. Znaleźli się również respondenci niechący podać swojej płci.

93% respondentów posiada w klasie osoby innej narodowości niż polska.

72% uczniów odpowiedziało, że dogaduje się bardzo dobrze, dobrze lub neutralnie z uczniami innej narodowości. Pozostali 28% twierdzi, że dogaduje się z nimi słabo lub bardzo słabo.

Znaczna większość zaznaczyła w ankiecie, że pomaga lub czasami pomaga uczniom z innych krajów w nauce lub komunikacji.

Najbardziej atrakcyjnymi formami spędzania zorganizowanego czasu wolnego są wycieczki/wyjazdy (62,8%) oraz wydarzenia sportowe (44,7%), co może sugerować nam pole do działania w dalszej integracji.

Jeżeli chodzi o zajęcia związane z wielokulturowością, w których respondenci chcieliby uczestniczyć w większości były to wyjazdy w towarzystwie międzynarodowym, kolejną najliczniej wybraną odpowiedzią były seanse filmowe w obcych językach oraz spotkania z przedstawicielami innej narodowości.

61,8% uczniów biorących udział w ankiecie uważa, że integracja uczniów z innych krajów jest bardzo ważna i ważna. 16% odpowiedziało, że nie wie. 22% uważa ją za niezbyt ważną.

Blisko 70% uczniów było świadkiem sytuacji, w której uczeń innej narodowości był wykluczony lub poczuł się źle z powodu swojego pochodzenia lub nie wie czy taka sytuacja miała miejsce.

Większość respondentów wskazuje, że pomóc w ograniczeniu/przeciwdziałaniu ww. sytuacji mógłby wyciąganie konsekwencji z zachowań dyskryminacyjnych, edukacja na temat różnych kultur oraz zajęcia rozwijające empatię i współpracę.

5. Wywiady z ekspertami: nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowej:

patrz: załącznik nr 5

Nauczyciel matematyki (dwie szkoły):

Łącznie 30 uczniów cudzoziemskich.

W pierwszej szkole: 5 z Argentyny, 1 z Gwatemali, 1 z Ukrainy.

W drugiej szkole: 20 z Kolumbii, 3 z Ukrainy.

Nauczycielka języka polskiego jako obcego (jedna szkoła):

12 uczniów z Ukrainy, wcześniej pracowała z uczniem z Mołdawii.

Nauczyciele szkoły ponadpodstawowej w Jarocinie:

30 uczniów, głównie z Ukrainy, Gruzji, Kolumbii, Argentyny.

W przeszłości również: uczniowie z Paragwaju i Białorusi.

Około 10 osób pochodzi z krajów innych niż Ukraina.

Co nauczyciele lubią w uczniach z innych krajów.

Wspólne cechy:

Otwartość, szczerość, bezpośredniość – szybko przechodzą na „ty”, co skraca dystans.

Ciepło emocjonalne – młodsze dzieci często się przytulają, okazują uczucia.

Zaangażowanie i chęć nauki języka polskiego – szczególnie u tych, którzy planują pozostać w Polsce.

Motywacja – zwłaszcza uczniowie świadomi, że chcą zostać, są ambitni i pracowici.

Dzieli się swoją kulturą – literaturą, sztuką, kuchnią (np. wielokulturowe spotkania świąteczne).

Sympatia i wdzięczność – uczniowie doceniają warunki stworzone w szkole.

Uwagi szczególne:

Nauczycielka j. polskiego jest pod wrażeniem szybkiego przyswajania trudnej gramatyki polskiej.

Uczniowie z południa są bardzo ekspresyjni i ciepli, co wpływa pozytywnie na relacje.

Wyzwania pojawiają się w pracy z uczniami cudzoziemskimi.

Bariera językowa – najczęstszy problem:

Uczniowie często nie znają w ogóle języka polskiego (szczególnie nowo przybyli z Ukrainy).

Polski to język trudny edukacyjnie, zwłaszcza w przedmiotach takich jak historia, biologia, chemia.

Uczniowie muszą uczyć się kilku języków obcych naraz: polskiego, angielskiego, niemieckiego – co bywa przeciążające.

Brak słownictwa edukacyjnego – problem z tłumaczeniem pojęć specjalistycznych, np. "wielocukry".

Kulturowe różnice:

Święta religijne – różne terminy dla katolików i prawosławnych.

Odmienne rozumienie słów – niektóre polskie słowa mają negatywne skojarzenia w innych językach.

Punktualność – uczniowie i rodzice z krajów południowych nie przywiązują do niej takiej wagi.

Inne spojrzenie na historię – uczniowie z Ukrainy czy Ameryki Południowej interpretują niektóre wydarzenia inaczej niż w polskim kanonie.

Problemy organizacyjne i systemowe:

Brak asystentów kulturowych, nauczycieli znających język uczniów (ukraiński, rosyjski, hiszpański).

Brak narzędzi diagnostycznych – trudność w rozpoznaniu np. dysleksji u ucznia, który nie zna polskiego.

Zbyt krótki czas lekcji – trudność pogodzenia potrzeb polskich uczniów i cudzoziemców.

Uczniowie są grupowani według kierunku zawodowego, a nie poziomu językowego, co utrudnia pracę.

Propozycje rozwiązań – propozycje pokonania trudności.

Wsparcie technologiczne i oddolne działania:

Aplikacje do tłumaczeń (Google Translate, Tłumacz Obiektów).

Pomoc starszych uczniów i kolegów znających lepiej język polski.

Silna motywacja uczniów i rodziców do integracji i nauki języka.

Rozwiązania organizacyjne i systemowe:

Oddziały przygotowawcze – nauka języka polskiego i przedmiotowego (np. chemii po polsku).

Słowniki pojęć edukacyjnych dla poszczególnych przedmiotów, tłumaczone na języki uczniów.

Zwolnienie z jednego języka obcego (np. niemieckiego), by skupić się na polskim.

Broszury informacyjne dla rodziców obcokrajowców na temat systemu edukacji w Polsce.

Wspieranie w szkole integracji uczniów cudzoziemskich.

Na poziomie dydaktycznym:

Praca w mieszanych grupach (np. 4-osobowych), zadania wymagające współpracy.

Dodatkowe lekcje języka polskiego – w szkołach podstawowych i średnich.

Zajęcia wyrównawcze z przedmiotów.

Na poziomie społecznym:

Wspólne świętowanie (np. śniadania wielkanocne z kuchnią różnych krajów).

Udział w konkursach, przedstawieniach, wycieczkach krajowych i zagranicznych (np. do Hiszpanii).

Starsi uczniowie pomagają nowym uczniom i ich rodzinom w integracji i nauce języka.

Kompetencje i szkolenia przydatne nauczycielom.

Obszary wymagające rozwoju:

Znajomość języków obcych – zwłaszcza ukraińskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego.

Umiejętność pracy z uczniami z traumą i doświadczeniem migracji.

Szkolenia kulturowe – poznanie zwyczajów, norm, systemów wartości uczniów z różnych krajów.

Kompetencje cyfrowe – lepsze wykorzystanie technologii do tłumaczeń i nauczania.

Szkolenia metodyczne– jak uczyć przedmiotów w klasach wielojęzycznych i wielokulturowych.

Potrzeba wsparcia systemowego i współpracy między nauczycielami, pedagogami i dyrekcją.

6. Wywiady z ekspertami: funkcjonariuszami, urzędnikami

patrz: załącznik nr 6

Wywiady zostały przeprowadzone z dwiema osobami pracującymi w JST oraz policjantem.

Zarówno urzędnicy jak i policjant wykazali się zrozumieniem dla obecności migrantów na terenie Gminy.

Według nich, aby integracja przebiegała skutecznie powinniśmy zacząć od informowania i edukowania ludzi, że migracja jest procesem naturalnym. Dodatkowo migranci powinni edukować się w zakresie polskiej kultury i zasad w niej obowiązujących.

Wskazują na dużą manipulację mediów.

Jeden z urzędników wskazał na potrzebę wprowadzenia:

Oferty edukacyjnej, językowej oraz oferty związanej np. z pomocą społeczną, wyglądającej tak jak w Norwegii, gdzie migrant idzie do jednego miejsca i dowiaduje się potrzebnych informacji o swoim życiu w Norwegii.

Wszyscy twierdzą, że integracja w Gminie Jarocin na ten moment nie przebiega skutecznie i wskazują na możliwość narastania napięć społecznych, które w przyszłości mogą prowadzić do bójek, nieporozumień i konfliktów.

Działanie sugeruje się zacząć od szkoły, gdzie dzieci i młodzież są bardziej otwarte na nową rzeczywistość i mają codzienny kontakt z osobami innej narodowości.

7. Wywiady z rodzicami TNC dzieci szkolnych

patrz: załącznik nr 7

Wywiady przeprowadzono głównie z osobami, które przyjechały do Polski po wybuchu wojny w Ukrainie.

Obecnie są zasymilowani z polską społecznością.

Kobiety podkreślają, że są osobami radosnymi, które nie przejmują się negatywnymi komentarzami czy zachowaniem innych np., brakiem odpowiadania „dzień dobry” bądź pytania kiedy wyjeżdżają stąd (z Polski).

Często osoby z Ukrainy podkreślają, że podejście do drugiego człowieka zależy od wykształcenia, obycia, patrzenia na świat itp.

Mają pełną świadomość i przeświadczenie, że należy poznać polską kulturę, uczyć się języka polskiego, historii, zapoznać się z obrzędami religijnymi, tradycjami.

Nie mają szerokich planów, liczy się tu i teraz, czas pokaże co będzie.
Osoby udzielające odpowiedzi widzą w Polsce perspektywy dla swoich dzieci, jednak sami chcieliby wrócić do Ukrainy.

Rodzice uczestniczą w edukacji dzieci.

Pewna mama stwierdziła, że jej dziecko nie będzie uczestniczyło w lekcjach religii. Jednak po pewnym czasie zmieniła zdanie i doszła do wniosku, że warto poznać naszą wiarę, pomimo, że innego wyznania.

Mama stwierdziła, że sporo jest trudnego słownictwa, co wzbogaca język.
Są wdzięczni za okazaną pomoc i serce.

8. Wywiady z TCN

patrz: załącznik nr 9

W wywiadzie wzięło udział 7 osób: 2 osoby z Mołdawii, 2 osoby z Gruzji, 2 osoby z Ukrainy i 1 osoba z Argentyny.

Każdy z nich przybył w innym czasie. Mieszkają na terenie gminy od 3 lat lub dłużej. Do pracy w gminie przyjechało 6 osób, w czasie wojny tylko jedna kobieta.

Na pytanie o wsparcie większość odpowiedziała, że otrzymała wszelkie niezbędne wsparcie od swojego pracodawcy, a także sąsiadów, a także otrzymywała pomoc przy dzieciach w szkole.

Na pytanie Czy spotkałeś/aś się z sytuacjami, w których poczułeś/aś się niezrozumiany/a lub odrzucony/a odpowiedzi były podzielone: połowa odpowiedziała, że nie ma takich sytuacji, a reszta odpowiedziała, że tak, spotkała się z takimi sytuacjami i nadal się z nimi spotyka.

Na pytanie o działania pomocnych odpowiadali, że pomoc informacyjna, pomoc w nauce języka, pomoc w tłumaczeniu, integracja ze społecznością lokalną, pomoc w organizacji wspólnych świąt to dla nich najważniejsze rodzaje pomocy.

Na pytanie co mogłoby poprawić Twoje poczucie bezpieczeństwa w Polsce odpowiedziały, że czują się bezpiecznie. Dla niektórych porządek z dokumentami jest gwarancją bezpieczeństwa. Dla innych bezpieczeństwo dzieci jest najważniejsze.

Czy czujesz, że masz łatwy dostęp do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja, pomoc socjalna? Jeśli nie, to co mogłoby się zmienić?

Na tę odpowiedź część osób odpowiedziała, że dla nich głównym problemem są kwestie medyczne. Niektórzy odpowiedzieli, że nie zostali w pełni poinformowani o tym, do czego mają dostęp, a do czego nie.

9. Krótkie wywiady z seniorami narodowości polskiej

patrz: załącznik nr 9

Wywiady zostały przeprowadzone z seniorkami narodowości polskiej, które aktywnie uczestniczą w życiu kulturalnym miasta oraz aktywnościach dla nich przygotowanych.

Tylko jedna z pytanych kobiet wskazała, że zauważa na co dzień wiele osób innych narodowości w swoim najbliższym otoczeniu. Wymienia osoby, pracujące na terenie miasta oraz korzystające z aktywności kulturalnych.

Pozostałe osoby nie wskazują na obecność cudzoziemców w swoim najbliższym otoczeniu - zauważają je tylko podczas korzystania z oferty zajęć dla seniorów oraz wydarzeń kulturalnych.

Dwie z pytanych mówią, że miały okazję nawiązać kontakty ze spotykanymi osobami zza granicy - wskazują, że ludzie ci są uprzejmi, towarzyscy, nie sprawiający większych trudności w kontaktach.

Z wypowiedzi wybrzmiewa przekonanie, że cudzoziemcy przebywający w Polsce zasługują na taki sam szacunek, jakiego oczekują Polacy wyjeżdżający za granicę.

Na pytanie o zauważone zmiany w społeczności lokalnej spowodowane obecnością migrantów dwie z pytanych osób wymieniają zmniejszoną ilość miejsc pracy dla mieszkańców miasta - Polaków oraz większą ilość brudu, zauważalnego bałaganu w mieście.

Jedna z pytanych osób nie wskazała żadnych zauważalnych zmian w otoczeniu spowodowanych obecnością migrantów.

10. Krótkie wywiady kwestionariuszowe z mieszkańcami

patrz: załącznik nr 10

Wywiady zostały przeprowadzone na grupie 41 stałych mieszkańców Jarocina narodowości polskiej. Respondenci mieli wskazać korzyści i wyzwania związane z obecnością cudzoziemców w Jarocinie oraz zaproponować działania mające na celu integrację obcokrajowców z polskimi mieszkańcami miasta.

Korzyści:

16 osób wskazało konkretne korzyści z obecności obcokrajowców w Jarocinie.
6 osób nie ma zdania lub ma neutralny stosunek do cudzoziemców
19 osób nie widzi żadnych korzyści z obecności obcokrajowców w Jarocinie

Wśród korzyści najczęściej wymieniane były pracowitość oraz sprawy związane z gospodarką. Kilku respondentów podkreśla kwestie związane z różnorodnością i wzbogaceniem kulturowym.

Pomimo, że większość respondentów nie widzi żadnych korzyści z obecności cudzoziemców, tylko 5 osób z tej grupy ma jednoznacznie negatywny stosunek do obcokrajowców. Warto też podkreślić, że 4 osoby z tej grupy respondentów proponują konkretne działania mające na celu poprawę integracji.

Wyzwania:

38 osób wskazało wyzwania związane z obecnością obcokrajowców w Jarocinie

1 osoba nie określiła wyzwań

2 osoby nie dostrzegają żadnych wyzwań związanych z obecnością obcokrajowców w Jarocinie (osoby te wskazują tylko korzyści)

Wśród wyzwań pojawiają się najczęściej bariery językowe i kulturowe, problemy z akceptacją, złe zachowanie, zagrożenie przestępczością i spadkiem poziomu bezpieczeństwa w mieście. 7 osób wskazało bariery językowe jako jedyne wyzwanie.

Działania:

18 osób wskazało działania mające poprawić poziom integracji obcokrajowców z mieszkańcami Jarocina

19 osób nie wskazało konkretnych działań w tym kierunku (brak zdania, neutralność)

4 osoby niechętnie odnoszą się do jakichkolwiek działań integrujących, są przeciwni przyjmowaniu obcokrajowców.

Wśród konkretnych działań integrujących respondenci najczęściej wskazują na wydarzenia kulturalne, imprezy, festyny, ale również na zajęcia edukacyjne (językowe, dla dzieci).

11.Badanie danych zastanych/statystyk

I. Na jakie trudności napotykają cudzoziemcy?

1. Komunikacja

Dokumenty nie zawierają szczegółowych informacji na temat barier językowych napotykanych przez cudzoziemców w Gminie Jarocin. Jednakże, w kontekście rewitalizacji i integracji społecznej, istotne jest uwzględnienie działań mających na celu poprawę komunikacji między cudzoziemcami a społecznością lokalną.

2. Prawo i zasady społeczne

W Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 podkreślono znaczenie dostępu do informacji o polskim systemie prawa oraz edukacji w zakresie praw i obowiązków obywatelskich. W kontekście Gminy Jarocin, ważne jest zapewnienie cudzoziemcom dostępu do takich informacji, aby czuli się pewniej w kontaktach z urzędami i w życiu codziennym.

3. Dobrostan psychiczny i poczucie bezpieczeństwa

Dokumenty nie zawierają szczegółowych danych na temat poczucia bezpieczeństwa cudzoziemców w Gminie Jarocin. Jednakże, w ramach rewitalizacji, warto uwzględnić działania mające na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa cudzoziemców, takie jak organizowanie spotkań integracyjnych czy współpraca z lokalnymi służbami porządkowymi.

4. Stabilność finansowa i dostęp do wsparcia socjalnego

W Strategii Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 zwrócono uwagę na potrzebę zapewnienia cudzoziemcom dostępu do programów wsparcia socjalnego. W kontekście Gminy Jarocin, ważne jest informowanie cudzoziemców o dostępnych formach pomocy finansowej oraz uproszczenie procedur związanych z uzyskiwaniem takiej pomocy.

5. Dostęp do usług publicznych

Dokumenty nie zawierają szczegółowych informacji na temat trudności napotykaných przez cudzoziemców przy korzystaniu z usług publicznych w Gminie Jarocin. Jednakże, w ramach rewitalizacji, warto uwzględnić działania mające na celu ułatwienie dostępu cudzoziemców do usług publicznych, takie jak organizowanie szkoleń czy udostępnianie informacji w różnych językach.

II. Kultura czasu wolnego jako narzędzie integracji

Dokumenty nie zawierają szczegółowych informacji na temat organizacji wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych czy sportowych dla cudzoziemców w Gminie Jarocin. Jednakże, w ramach rewitalizacji, warto uwzględnić organizowanie takich wydarzeń, które mogą przyczynić się do integracji cudzoziemców z lokalną społecznością.

III. Opinie mieszkańców Jarocina na temat roli migrantów w społeczności miasta

Dokumenty nie zawierają szczegółowych informacji na temat opinii mieszkańców Jarocina na temat obecności cudzoziemców. Jednakże, w ramach rewitalizacji, warto uwzględnić działania mające na celu poprawę postrzegania cudzoziemców przez lokalną społeczność, takie jak organizowanie spotkań informacyjnych czy kampanii edukacyjnych.

IV. Jak zapewnić bezpieczeństwo i dobrobyt wszystkim mieszkańcom Jarocina?

Dokumenty wskazują na potrzebę zapewnienia poczucia bezpieczeństwa wszystkim mieszkańcom, w tym cudzoziemcom. W ramach rewitalizacji, warto uwzględnić działania mające na celu poprawę poczucia bezpieczeństwa, takie jak współpraca z lokalnymi służbami porządkowymi czy organizowanie spotkań integracyjnych.

Źródła:

- Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jarocin
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

5. Wnioski i rekomendacje

Wnioski rekomendacje zapisano zgodnie z pytaniami badawczymi

I. Trudności napotykane przez cudzoziemców (inaczej: chcemy wiedzieć, co sprawia migrantom, które są barierą w integracji; po to, żeby zniwelować te bariery na które mamy wpływ.

Komunikacja:

1. Organizacja dodatkowych lekcji i konwersacji dla osób dorosłych, wsparcia w zakresie rozumienia dokumentów prawnych (umów o pracę, umów najmu).
2. Opracowanie i wydanie (np. w wersji cyfrowej) przewodnika w 3 lub 4 językach zawierającego:
 - adresy/telefony wsparcia;
 - procedury formalne po przybyciu do Polski;
 - dostępne wsparcie finansowe i sposoby aplikacji;
 - dostępne wsparcie w zakresie nauki języka;
3. Posługiwanie się promocją działań na terenie gminy za pomocą większej ilości infografik, które będą zrozumiałe bez tekstu.
4. Przygotowanie mapy miejsc rekreacyjnych, kulturalnych na terenie gminy z wypisanymi dniami i godzinami ich działania, aby społeczność była świadoma możliwości wypoczynku, aktywnego spędzania czasu.
5. Bariera wynikająca z nieznamościami języka w szkołach: nauczyciele zawodu potrzebują tłumaczeń a ukraiński i hiszpański najważniejszych pojęć z zakresu przedmiotów zawodowych ; z korzyścią dla dzieci i młodzieży z niską znajomością polskiego warto zwolnić je z zajęć drugiego języka obcego i czas ten przeznaczyć na polski.
6. Potrzebne jest szczególnie wsparcie w kontaktach ze służbą zdrowia tym, którzy bardzo słabo znają polski .
7. Pomoc przy wymianie zagranicznego prawa jazdy.
8. Potrzeba zapewnienia transportu miejskiego działającego w weekendy i wieczorami.
9. Stworzenie systemu nauki języka, nie tylko przez tradycyjne lekcje, ale także przez system certyfikacji.
10. Realizacja szkoleń i kursów doszkalcających w językach obcych.

Mieszkańcy, usługodawcy i pracodawcy oczekują, że cudzoziemcy będą władać językiem polskim w stopniu komunikatywnym. Aż 76% niepolskich respondentów oceniło, że nie ma problemów z polskim. Jednocześnie w wielu sytuacjach ten problem się pojawia.

Prawo i zasady społeczne:

1. Potrzebne jest informowanie, szczególnie osób niedawno przybyłych, o tym gdzie czyhają zasadzki prawne.
2. Edukowanie mieszkańców o konsekwencjach jazdy pod wpływem alkoholu, z brakiem uprawnień lub nieważnymi uprawnieniami.

3. Informowanie migrantów o prawach i obowiązkach osób zamieszkałych na terenie Polski.

Dobrostan psychiczny i poczucie bezpieczeństwa:

1. Zbadanie jaka liczba młodzieży o innym obywatelstwie niż Polskie znajduje się na terenie Gminy Jarocin.
2. Warsztaty dla uczniów o współpracy i komunikacji bez przemocy.
3. Organizowanie wydarzeń sportowych i wspólnych podróży jako przestrzeni dla integracji młodzieży.
4. Zapewnienie pomocy psychologicznej w rodzimym języku dla dzieci, które opuściły Ukrainę w trybie wyczerpującej ucieczki oraz innych dzieci tego potrzebujących.
5. Zapewnienie pomocy psychologicznej w rodzimym języku dla osób żyjących według strategii przetrwania.
6. Organizacja międzykulturowych wydarzeń społecznych, tj. pikniki, koncerty, festiwale filmowe itp.

Respondenci -obcokrajowcy informują o: poczuciu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, zadowoleniu (większym lub mniejszym) z sytuacji bytowej; stresujące są dla nich sytuacje urzędowe oraz kontakty ze służbą zdrowia. Wiele osób deklaruje poczucie wdzięczności dla społeczności goszczącej.

Nie ma praktycznie w wypowiedziach migrantów odniesień do braku akceptacji lub wręcz wrogości polskich mieszkańców miasta. Dzieje się tak dlatego, że społeczności polska i niepolaska żyją w oddzielnych światach. Światy te spotykają się w sferze prywatnej, gdy ludzie zaprzyjaźniają się, tworzą dobre relacje sąsiedzkie lub w miejscu pracy. Jest jedno miejsce, gdzie spotkanie kultur i narodowości zachodzi w dużej skali - jest to szkoła. Młodzież - w większości - nie powiela opinii swoich rodziców i dziadków (tych radykalnie nieakceptujących głosów).

Uczniowie polscy z jednej strony deklarują, że dość dobrze/dobrze dogadują się z kolegami z innych krajów (choć są też dość liczne wskazania na słabe i będzie słabe dogadywanie się) ale zdecydowana większość deklaruje, że pomaga im w nauce lub komunikacji. Nauczyciele nie zauważają żadnych niepokojących zjawisk w swoich szkołach, co nie znaczy, że takich nie ma. Za to widać zaangażowanie nauczycieli (uczestniczących w badaniach) w proces integracji uczniów. Nie wiemy o liczbie młodzieży poza systemem szkolnym - warto zbadać tę sytuację.

Są uchodźczynie żyjące według strategii przetrwania – potrzebują pomocy psychologicznej oraz zachęty do skorzystania z niej. Taka strategia nie tylko uniemożliwia integrację, ale w dłuższej perspektywie może prowadzić do problemów z zakresu zdrowia psychicznego.

Migranci zarobkowi, zakwaterowani przez pracodawców, nie zgłaszają potrzeby integracji w polskich sąsiadami, chociaż są wyjątki –np. rodziny z dziećmi, gdzie odbywa się integracja przez dzieci. Sygnalizowano jednak

potrzebę wyjścia poza miejsce zakwaterowania w czasie świąt (np. Nowy Rok) i świętowania wspólnie ze społecznością miasta.

Stabilność finansowa i dostęp do wsparcia socjalnego:

1. Informowanie o dostępnych usługach w systemie pomocy społecznej.

Respondenci informują o dobrych warunkach pracy i mieszkania oraz wystarczająco stabilnej sytuacji finansowej. Jest to wskaźnikiem gotowości tych osób do zostanie w mieście na dłużej.

Często - zwłaszcza osoby od niedawna w Polsce – nie mają wiedzy o możliwościach wsparcia; bywa, że korzystają z informacji z niepewnych źródeł.

Pracodawcy nie zgłaszają problemów wynikających w miejscu pracy z różnicy kultur. Warto uwagi zjawisko: pracodawcy, jako jedno z dwóch głównych źródeł problemów, wskazują barierę językową, przy czym ani jeden pracodawca nie organizuje kursów języka polskiego. Można rozważyć takie kursy we współpracy z firmami zatrudniającymi obcokrajowców.

Dostęp do usług publicznych

1. Informowanie o dostępnych usługach w systemie służby zdrowia.
2. Szkolenie pracowników służby zdrowia, oświaty, JST, służb mundurowych i innych z języka ukraińskiego i hiszpańskiego.

Najwięcej problemów sprawia dostęp do bezpłatnej służby zdrowia warto uwzględnić tę potrzebę w systemie informowania migrantów o dostępnych dla nich usługach. Dużą barierą w kontaktach ze służbą zdrowia jest brak znajomości języka polskiego przez pacjentów lub brak znajomości wspólnego z lekarzem języka.

Kultura czasu wolnego jako narzędzie integracji (inaczej: chcemy wiedzieć, jaki sposób spędzania społecznego czasu wolnego (organizowanego dla i przez społeczność miasta), najbardziej wzmacnia integrację; po to, żeby efektywnie organizować takie wydarzenia.

1. Zaproszenie osób profesjonalnie zajmujących się edukacją kulturową lub sztuką danego kraju, którzy wraz z odpowiednią społecznością przygotują wydarzenie kulturalne.
2. Organizowanie małych wydarzeń kulturalnych przy współpracy społeczności migranckiej.

Wiele uchodźczyń jest odbiorcami oferty lokalnych instytucji kultury. Są też osoby, które z niej nie korzystają.

Wypowiedzi polskich mieszkańców Jarocina, nawet tych akceptujących, nie wskazują że są oni ciekawi kultury nowych sąsiadów. Nie ma wielu

pomysłów na działania wspólne, integracja jest raczej rozumiana jak przystosowanie się migrantów w do zasad społeczności goszczącej, z obowiązkowym wskazaniem na znajomość języka polskiego. Swoją rolę społeczność goszcząca widzi jako wsparcie procesów adaptacyjnych.

Kultury krajów migrantów nie wydają się ciekawe dla polskich respondentów (choć pewną ciekawość zgłaszają uczniowie). Być może jest to spowodowane brakiem pomysłu instytucji kultury na atrakcyjnie pokazanie różnych aspektów tych kultur i „wyłowienie” osób, gotowych pokazać różne aspekty swoich kultur społeczności goszczącej.

Opinie mieszkańców Jarocina na temat roli migrantów w społeczności miasta (inaczej: chcemy wiedzieć, jaka jest wiedza i przekonania mieszkańców miasta na temat integracji z osobami TCN; po to, żeby drogą dialogu społecznego skutecznie kształtować postawy na rzecz dobra wspólnego.

1. Organizowanie kampanii informacyjnych,
2. Wspieranie aktywności społecznej cudzoziemców,
3. Promowanie porozumienia bez przemocy,
4. Zaangażowanie młodzieży (przez szkoły) do wzięcia udziału w edukacji społecznej,
5. Przeprowadzenie rozmów z migrantami na temat otaczającej ich niechęci,
6. Aktywizowanie osób mających autorytet wśród mieszkańców miasta – np. księży, artystów sportowców, żeby zabierali głos w sprawie integracji.

Przekonania mieszkańców oscylują od zrozumienia i szacunku (zdecydowana mniejszość) po brak akceptacji i skrajne formy niechęci (zdecydowana większość). Olbrzymia większość respondentów to osoby od ponad 10 lat mieszkające w Jarocinie, jest to grupa mocno zakorzeniona.

Wyraźnie widać kilka zestawów przekonań, które nie mają poparcia w faktach:

- a) migranci stanowią zagrożenie dla porządku publicznego,
- b) migranci nie płacą podatków
- c) migranci stanowią zagrożenie dla polskich kobiet
- d) migranci, a szczególności uchodźcy nieuczciwie bogacą się na polskim systemie pomocy
- e) migranci, a szczególności uchodźcy mają przywileje, jakich nie mają Polacy
- f) migranci nie są zainteresowani polską kulturą, tradycjami o wartościach
- h) migranci, szczególnie z krajów innych niż europejskie, są zagrożeniem dla polskich tradycji i wartości rodzinnych
- i) dopóki nie nauczą się języka polskiego – nie są godni mieszkać w mieście
- j) migranci są zagrożeniem ekonomicznym: pracując za niższą stawkę odbierają miejsca pracy Polakom

Wyraźnie dochodzą do głosu narracje znane z mediów obserwowanych przez starszych mieszkańców (TV) i młodszych (media społecznościowe, gdzie algorytm wspiera pozycjonowanie się treści kontrowersyjnych).

Wydaje się, że brak w tych mediach rzetelnej informacji, rozbrajającej stereotypy, wymienione wyżej.

Akceptujące wypowiedzi odwołują się do tolerancji jako wartości. Mówią też o korzyściach dla miasta płynących z obecności migrantów, są to:

- a) wypełnianie luk na rynku pracy
- b) odmłodzenie społeczności
- c) rozwój usług (np. mieszkaniowych)

Sporo respondentów, doceniających obecność migrantów w społeczności miasta, wskazało na fakt, że urozmaicają tkankę kulturową miasta. Jest to pojęcie szerokie, warto doprecyzować: w jaki sposób migranci urozmaicają tkankę kulturową miasta?

Podobnie pojemnym pojęciem jest zagrożenie dla tradycyjnych wartości. Tu też warto doprecyzować: w jaki sposób migranci zagrażają tym wartościom.

Jak zapewnić bezpieczeństwo i dobrobyt wszystkim mieszkańcom Jarocina

Cytat z wywiadu z urzędnikiem: "Wydaje mi się, że powinniśmy zacząć od takich podstaw, czyli od informowania i edukowania ludzi, że migracja to nie jest zło. Że migracja to jest proces naturalny, który działa się od dawna i będzie się dziać w następnych latach i nie zawsze migrant, który przyjedzie do naszego miasta to ten migrant z telewizji, którym tak bardzo straszą"

1. Wdrożenie edukacji obywatelskiej.
2. Edukacja mieszkańców w temacie bezpieczeństwa na terenie Gminy, przedstawianie statystyk dot. wykroczeń i przestępstw.
3. Współpraca z KPP w Jarocinie w celach edukacyjnych i informacyjnych.

Większość respondentów-migrantów uważa Jarocin za bardzo bezpieczne miejsce. Za to wielu polskich respondentów postrzega migrantów jako zagrożenie dla bezpieczeństwa na ulicach – postuluje się zwiększenie liczby patroli na ulicach.

Warto zaplanować systemowe podejście do tego tematu: informacje, zbieranie danych, edukacja obywatelska.

6. Ewaluacja procesu diagnozy.

Był bardzo krótki czas na przeprowadzenie badań i opracowanie wyników. Ponieważ badania miały swoją kolejność wynikającą z metodologii, nie zdążyliśmy przeprowadzić wywiadów fokusowych, zostaną one opracowane przed wakacjami.

Dla sformułowania pytań dla tych wywiadów wykorzystamy wnioski z tego raportu.

Warto przeprowadzić bardziej szczegółowe badania środowiska młodzieżowego/szkolnego. Wydaje się, że szkoła jest miejscem, gdzie integracja ma największą szansę na rozwój.

Badania wśród mieszkańców poniżej 25 r.ż - odpowiedzi od nich są znikome a mogą okazać się odmienne od negatywnie nastawionej większości respondentów.

Warto przeprowadzić badania pod kątem potencjału środowisk migranckich: zasobów kulturowych i społecznych, liderów, gotowości do współpracy lokalnej.

Potrzeba stworzenia siatki NGO, która włączy się w działania integrujące, obrać priorytetową ścieżkę działania.

Wdrożyć działania informacyjne dla wszystkich mieszkańców z uwzględnieniem infografiki - aby nie było barier językowych.

7. Załączniki:

1. Ankieta internetowa dla mieszkańców Gminy Jarocin
2. Ankieta dla migrantów;
3. Ankieta dla pracodawców zatrudniających pracowników TCN
4. Ankieta dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowej
5. Wywiady z ekspertami: nauczycielami szkół podstawowych i ponadpodstawowej
6. Wywiady z ekspertami: funkcjonariuszami, urzędnikami
7. Wywiady z rodzicami TNC dzieci szkolnych
8. Wywiady z TCN
9. Krótkie wywiady z seniorami narodowości polskiej
10. Krótkie wywiady kwestionariuszowe z mieszkańcami

Ankieta dla mieszkańców Gminy Jarocin

Szanowni Mieszkańcy,

Zapraszamy do udziału w krótkiej ankiecie, która pomoże nam lepiej zrozumieć Wasze opinie na temat obecności migrantów w Gminie Jarocin i ich roli w życiu miasta.

Wyniki badania posłużą do opracowania strategii integracji migrantów w ramach projektu „LiBri: biblioteki i lokalne partnerstwa na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Europie”, Libri.org.pl realizowanego przez Bibliotekę Jarocin we współpracy z Gminą Jarocin.

Ankieta jest anonimowa i zajmie ok. 10 minut.

Jak Pan/Pani postrzega obecność migrantów w Gminie Jarocin?

Bardzo pozytywnie
Pozytywnie
Neutralnie
Negatywnie
Bardzo negatywnie
Nie mam zdania

Jakie korzyści dostrzega Pan/i z obecności migrantów w Pańskiej społeczności?

Urozmaicenie tkanki kulturowej miasta
Zwiększenie ilości osób czynnych zawodowo
Odmłodzenie miasta
Nie widzę żadnych korzyści

Jakie obawy ma Pan/i w związku z obecnością migrantów w Gminie Jarocin ?

Zwiększenie konkurencji na rynku pracy
Zmiana tradycyjnych wartości społecznych i kulturowych
Spadek poziomu integracji i zaufania w społeczności miasta
Zwiększenie przestępczości
Nie mam żadnych obaw
Inne:

Jakie działania, Pana/i zdaniem, mogą przyczynić się do lepszego zrozumienia między mieszkańcami a migrantami?

Spotkania integracyjne, np. inicjatywy sąsiedzkie
Lekcje polskiego i na temat polskiej kultury dla migrantów
Wydarzenia kulturalne i artystyczne dotyczące różnych kultur
Informowanie mieszkańców o zakresie wsparcia dla migrantów ze środków publicznych
Nie mam pomysłów
Inne:

Co Pana/i zdaniem należy zrobić, by w Gminie Jarocin żyło się bezpiecznie, ciekawie i dostatnio wszystkim mieszkańcom, niezależnie od narodowości?

pytanie otwarte

Jaki jest Pana/Pani wiek?

18-24

25-34

35-44

45-54

55+

Jak długo mieszka Pan/i w Gminie Jarocin?

Mniej niż 1 rok

1-5 lat

6-10 lat

Ponad 10 lat

Płeć:

Kobieta

Mężczyzna

Inna

Nie chcę podać

Ankieta dla migrantów

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do udziału w krótkiej ankiecie, która pomoże nam lepiej zrozumieć Wasze opinie na temat obecności cudzoziemców w Jarocinie i ich roli w życiu miasta. Wyniki badania posłużą do opracowania strategii integracji migrantów w ramach projektu „LiBri: biblioteki i lokalne partnerstwa na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Europie”, realizowanego przez Bibliotekę Jarocin we współpracy z Miastem Jarocin.

Ankieta jest anonimowa i zajmie ok. 10 minut.

Ankieta w języku: Rosyjski, Ukraiński, Hiszpański

1. Za co lubi Pan/Pani Jarocin?

- Ludzie są mili i gościnni,
- Przyjazna przestrzeń miejska,
- Przyjemne miejsce dla rekreacji i sportu,
- Ciekawa oferta kulturalna,
- Łatwy dostęp do usług społecznych,
- Dobre warunki mieszkaniowe,
- Dobra praca,
- Inne – proszę napisać:
- Mieszkam tu, ale nie lubię tego miasta

2. W jakich sytuacjach komunikacja w języku polskim sprawia Panu/Pani największą trudność?(Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi)

- W pracy
- W kontaktach z sąsiadami
- W kontaktach z administracją i urzędami
- W szkołach (jeśli masz dzieci)
- W codziennych rozmowach (np. zakupy, publiczne usługi)
- Inne: [Proszę określić]
- Nie mam takich trudności

3. Jak ocenia Pan/i swoje umiejętności komunikacyjne w języku polskim?

- Bardzo dobre
- Dobre
- Przeciętne
- Słabe
- Bardzo słabe

4. Jakie trudności napotkał Pan/Pani poruszaniu się po polskim systemie administracyjnym? (Można zaznaczyć dowolną liczbę odpowiedzi):

- Uzyskanie numeru PESEL
- Sprawy związane ze szkołą
- Rejestracja do lekarza
- Uzyskanie zasiłku
- Uzyskanie zezwolenia na pobyt
- Rejestracja w Urzędzie Pracy
- Wydanie/wymiana prawa jazdy
- Nostryfikacja dyplomów
- Potwierdzenie uprawnień zawodowych
- Wynajem mieszkania
- Inne – proszę napisać jakie
- Nie miałam/łem żadnych trudności

5. Jakie wsparcie prawne lub informacyjne byłoby dla Ciebie najbardziej pomocne?

- Porady prawne
- Informacje o dostępnych usługach społecznych
- Poradnik spraw urzędowych i prawa pracy
- Doradztwo zawodowe
- Pomoc w tłumaczeniu dokumentów
- Programy edukacyjne na temat praw obywatelskich w Polsce
- Inne: [Proszę podać]
- Nie potrzebuję wsparcia

6. Jak oceniasz swoje poczucie bezpieczeństwa w Jarocinie?

- Bardzo bezpiecznie
- Bezpiecznie
- Neutralnie
- Niezbyt bezpiecznie
- Bardzo niebezpiecznie

7. Czy czujesz, że jesteś akceptowany/a przez lokalną społeczność?

- Tak
- Różnie, zależy od sytuacji
- Nie
- Nie zastanawiam się nad tym

8. Jak oceniasz swoją sytuację finansową?

- Bardzo stabilna
- Stabilna
- Przeciętna
- Niestabilna
- Bardzo niestabilna

9. Czy masz dostęp do programów wsparcia socjalnego w gminie Jarocin (np. zasiłki, pomoc mieszkaniowa)?

- Tak
- Nie
- Nie wiem
- Nie potrzebuję takiej pomocy

10. Kraj pochodzenia:

[Otwarte pytanie]

11. Czas zamieszkania w Jarocinie:

- Mniej niż 6 miesięcy
- 6-12 miesięcy
- 1-3 lata
- 4-6 lat
- Ponad 6 lat

12. Wiek:

- 18-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55+

13. Płeć:

- Kobieta
- Mężczyzna
- Inna
- Nie chcę podać

Ankieta dla firm

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do udziału w krótkiej ankiecie, która pomoże nam lepiej zrozumieć temat obecności cudzoziemców w Gminie Jarocin.

Wyniki badania posłużą do opracowania strategii integracji migrantów w ramach projektu „LiBri: biblioteki i lokalne partnerstwa na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Europie”, realizowanego przez Bibliotekę Jarocin we współpracy z Gminą Jarocin.

Ankieta jest anonimowa i zajmie ok. 10 minut.

Stanowisko w firmie:

Kadra kierownicza

Dział HR

Właściciel

Przedstawiciel firmy

Inne:

W jakiej branży działa firma?

Produkcja

Usługi

Handel

Inne:

Czy firma zatrudnia cudzoziemców?

Tak

Nie

Jaka jest liczba cudzoziemskich pracowników w firmie?

1-5

6-10

11-20

Więcej niż 20

Nie zatrudniamy cudzoziemców

Jakie narodowości reprezentują pracownicy cudzoziemscy w firmie?

pytanie otwarte

Jakie są mocne strony cudzoziemskich pracowników w firmie?

Pracowitość
Punktualność
Dokładność
Umiejętność pracy w zespole
Chęć rozwijania kompetencji
Odpowiedzialność
Rzetelność
Inne:.....

Jakie widzą Państwo korzyści z zatrudniania cudzoziemców?

Wzbogacenie zespołu o różnorodne doświadczenia i umiejętności
Zwiększenie efektywności pracy dzięki otwartości na inne kultury pracy
Poprawa wizerunku firmy jako organizacji otwartej na różnorodność
Inne:.....

Jakie trudności napotyka firma w związku z zatrudnianiem cudzoziemców? (Proszę zaznaczyć wszystkie, które mają zastosowanie)

Problemy z komunikacją (bariera językowa)
Trudności z adaptacją do polskich zasad pracy
Kultura pracy różna od polskiej
Problemy z przestrzeganiem Kodeksu Pracy (np. w zakresie ubezpieczeń, godzin pracy)
Brak odpowiednich kwalifikacji
Nie ma żadnych trudności
Inne:.....

Jakie działania wspierające dla pracowników cudzoziemskich wprowadzono w firmie?

Kursy językowe prościej: kursy językowe
Pomoc w adaptacji do polskiego rynku pracy
Spotkania integracyjne
Transport do miejsca pracy
Zakwaterowanie
Brak programów wsparcia dedykowanych dla pracowników cudzoziemskich
Inne:.....

Jakie trudności związane z integracją cudzoziemskich pracowników w zespole pracowniczym występują w firmie?

Trudności w komunikacji między pracownikami
Problemy z akceptacją cudzoziemców przez innych pracowników
Niechęć cudzoziemskich pracowników do budowania relacji z polskimi współpracownikami
Nie zauważyłem/zauważyłam żadnych trudności
Inne:.....

Jakie działania są potrzebne , aby poprawić integrację cudzoziemców w firmie?

Szkolenia z zakresu komunikacji międzykulturowej

Programy mentoringowe (np. przypisanie pracownika polskiego jako mentora)

Kursy języka polskiego

Spotkania integracyjne

Ułatwienie uczestnictwa w wydarzeniach społecznych i kulturalnych

Inne:

Czy istnieje potrzeba organizowania programów wsparcia dla cudzoziemców przez pracodawców lub jednostkę samorządu terytorialnego na poziomie regionalnym?

Tak

Nie

Nie wiem

Ankieta dla uczniów (klasy 7-8 SP i szkoły ponadpodstawowe)

Szanowni Uczniowie,

Zapraszamy do udziału w krótkiej ankiecie, która pomoże nam lepiej zrozumieć Wasze opinie na temat integracji między uczniami różnych narodowości.

Wyniki badania posłużą do opracowania strategii integracji migrantów w ramach projektu projektu „LiBri: biblioteki i lokalne partnerstwa na rzecz integracji i włączenia osób z doświadczeniem migracji i uchodźstwa w Europie”, Libri.org.pl realizowanego przez Bibliotekę Jarocin we współpracy z Gminą Jarocin.

Ankieta jest anonimowa i zajmie ok. 10 minut.

CZYM JEST INTEGRACJA?

Integrację rozumiemy jako łączenie różnych rzeczy, osób lub grup, tak aby działały razem w sposób harmonijny i współpracowały ze sobą.

Na przykład, gdy w szkole uczniowie różnych narodowości uczą się razem, dzielą się swoimi kulturami i pomagają sobie nawzajem, tworzą zintegrowaną społeczność. W matematyce integracja to proces, który pomaga obliczyć całkowitą wartość lub sumę czegoś, na przykład obliczyć pole powierzchni pod wykresem. Ogólnie chodzi o łączenie i współpracę, aby coś działało lepiej.

W jakiej szkole się uczysz?

Klasy 7-8 szkoła podstawowa

Szkoła ponadpodstawowa

Tvoja narodowość:

pytanie otwarte

Płeć:

Dziewczyna

Chłopak

Inna płeć

Czy w Twojej klasie są uczniowie, którzy pochodzą z innych krajów?

Tak

Jeżeli nie - zakończ ankietę

Jak się dogadujesz z kolegami i koleżankami, którzy pochodzą z innych krajów?

Słabo

1

2

3

4

5

Bardzo dobrze

Czy zdarza Ci się pomagać uczniom z innych krajów w nauce lub w komunikacji?

Tak

Czasami

Nie

Jak zwykle spędzasz swój czas po lekcjach?

Zorganizowane zajęcia pozalekcyjne (np. koła zainteresowań, sport)

Spotkania ze znajomymi

Prace domowe i nauka

Gry komputerowe/konsole

Czytanie

Media społecznościowe

Uprawianie sportu

Słuchanie muzyki

Pomagam w domu

Inne:.....

Jakie formy spędzania zorganizowanego czasu wolnego są dla Ciebie najbardziej atrakcyjne?

Wydarzenia kulturalne (np. koncerty, festiwale)

Wydarzenia sportowe (np. mecze, zawody)

Warsztaty związane z różnymi umiejętnościami, np.: kulinarne, plastyczne, taneczne i inne

Spotkania tematyczne (np. wieczory filmowe, spotkania z ciekawymi ludźmi)

Wycieczki/wyjazdy

Nie lubię uczestniczyć w zorganizowanych wydarzeniach

Inne:.....

W jakich aktywnościach związanych z wielokulturowością chciałbyś uczestniczyć?

Warsztaty o różnych kulturach

Spotkania z przedstawicielami różnych narodowości

Seanse filmowe w obcych językach

Międzynarodowe projekty artystyczne

Wycieczki/wyjazdy w towarzystwie międzynarodowym

Inne:.....

Czy uważasz, że integracja uczniów z różnych krajów jest ważna w Twojej szkole?

Bardzo ważna
Raczej ważna
Niezbyt ważna
Nie wiem

Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/aś sytuacji, w której ktoś w Twojej szkole został wykluczony lub poczuł się źle z powodu swojego pochodzenia?

Tak
Nie
Nie wiem

Jakie działania mogłyby pomóc w ograniczeniu/przeciwdziałaniu takich sytuacji w przyszłości? (dot. poprzedniego pytania - wykluczenia/złego traktowania z powodu swojego pochodzenia)

Edukacja na temat różnych kultur
Kampanie antydyskryminacyjne
Zajęcia rozwijające empatię i współpracę
Wyciąganie konsekwencji z zachowań dyskryminacyjnych
Inne:.....

**Wywiad pogłębiony z nauczycielami– integracja uczniów pochodzących z
innych krajów z uczniami polskimi**

Dzień dobry.

Prowadzę badania dotyczące integracji mieszkańców Jarocina z cudzoziemcami zamieszkałymi na terenie Gminy Jarocin. Czy mogę prosić Panią/Pana o wywiad ? Zajmie on około 20 minut i jest anonimowy. Nagram Pani/Pana odpowiedzi, żeby potem je zapisać i opracować. Nagrania zostaną tylko do transkrypcji wywiadu i będą dostępne tylko dla mnie, a przechowywane w komputerze do momentu opracowania, potem nagranie zostanie usunięte. Chcę też prosić Panią/Pana o możliwość zacytowania fragmentów wypowiedzi we wnioskach z prowadzonych badań. Oczywiście bez podawania danych umożliwiających identyfikację.

Liczba respondentów:

Respondent A- płeć:, wiek:, narodowość:.....

1.Ilu ma Pan/i uczniów pochodzących z innych krajów w swoich klasach? Z jakich krajów?

2.Co Pan/i lubi w tych uczniach?

3. Jakie wyzwania napotyka Pan/i w pracy z uczniami pochodzącymi z innych krajów? Proszę Pana/ią o sprecyzowanie wyzwań w kontekście różnic językowych i kulturowych.

4. W jaki sposób według Pana/i można je przezwyciężyć?

5. Jak szkoła wspiera integrację uczniów pochodzących z innych krajów z polskimi rówieśnikami, zarówno na poziomie dydaktycznym, jak i społecznym?

6.Jakie kompetencje i szkolenia byłyby przydatne dla Pana/i, aby skutecznie wspierać uczniów z doświadczeniem migracji i promować integrację międzykulturową w klasie?

Wywiady z ekspertami: funkcjonariuszami, urzędnikami

Dzień dobry.

Prowadzę badania dotyczące integracji mieszkańców Jarocina z cudzoziemcami zamieszkałymi na terenie Gminy Jarocin. Czy mogę prosić Panią/Pana o wywiad ? Zajmie on około 20 minut i jest anonimowy. Nagram Pani/Pana odpowiedzi, żeby potem je zapisać i opracować. Nagrania zostaną tylko do transkrypcji wywiadu i będą dostępne tylko dla mnie, a przechowywane w komputerze do momentu opracowania, potem nagranie zostanie usunięte. Chcę też prosić Panią/Pana o możliwość zacytowania fragmentów wypowiedzi we wnioskach z prowadzonych badań. Oczywiście bez podawania danych umożliwiających identyfikację.

Liczba respondentów:

Respondent A- płeć:.....wiek:..... narodowość:.....

Jak Pan/i rozumie pojęcie integracja w kontekście migrantów?

Jakie elementy są według Pana/i najważniejsze dla skutecznej integracji migrantów w lokalnej społeczności?

Czy uważa Pan/i, że obecnie integracja w naszym mieście przebiega skutecznie?

Jakie uważa Pan/i konsekwencje może mieć brak skutecznej integracji migrantów dla przyszłości miasta?

Czy obawia się Pan/i, że problemy integracyjne mogą prowadzić do napięć społecznych?

Jak wyobrażają sobie Państwo, Pan/i, nasze miasto za 10-20 lat w kontekście różnorodności kulturowej?

Czy ma Pan/i jakieś dodatkowe uwagi lub przemyślenia na temat migracji i integracji?

Czy są jakieś historie lub doświadczenia związane z tym tematem, którymi chciałaby się Pani z nami podzielić?

**Krótki wywiad kwestionariuszowy rodzicami dzieci
z doświadczeniem migracji:**

- Jak twoje dziecko czuje się w polskiej szkole ?
- Jak oceniasz komunikację z nauczycielami i szkołą?
- Jakie trudności napotykają dzieci- obcokrajowcy w szkole?

Wywiady z TCN

1. Proszę opowiedzieć o swoim doświadczeniu związanym z osiedleniem się w Jarocinie.
2. Jakie formy wsparcia ze strony sąsiadów, urzędu, pracodawcy są dla Ciebie najważniejsze?
3. Czy spotkałeś/aś się z sytuacjami, w których poczułeś/aś się niezrozumiany/a lub odrzucony/a?
4. Jakie działania byłyby dla Ciebie najbardziej pomocne, żeby poczuć się bardziej zintegrowanym/a ze społecznością miasta?
5. Co mogłoby poprawić Twoje poczucie bezpieczeństwa w Polsce?
6. Czy czujesz, że masz łatwy dostęp do usług publicznych, takich jak opieka zdrowotna, edukacja, pomoc socjalna? Jeśli nie, to co mogłoby się zmienić?

Krótkie wywiady z seniorami narodowości polskiej

Osoba 1 :

Metryczka:

1. Wiek uczestnika.
 2. Miejsce zamieszkania (miasto/wieś, region).
 3. Czy uczestnik mieszka w tym miejscu od urodzenia? Jeśli nie, skąd pochodzi?
-

I. Doświadczenia związane z migracją

1. Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby, które przyjechały do naszego miasta z innych krajów?
2. Czy miał/a Pan/Pani okazję nawiązać z osobami o innym pochodzeniu? Jakże były te kontakty?
3. Czy zauważył/a Pan/Pani zmiany w społeczności lokalnej związane z napływem migrantów? Jakże?

Krótkie wywiady kwestionariuszowe z mieszkańcami

Płeć: M – mężczyzna, K – kobieta

Wiek: (przybliżony)

Kompetencje kulturowe: (status zawodowy, wykształcenie, okoliczności przeprowadzania wywiadu)

- 1. Jakie korzyści dostrzega Pan/Pani w obecności cudzoziemców w Jarocinie?**
- 2. Jakie wyzwania związane z integracją cudzoziemców w Jarocinie Pan/Pani dostrzega?**
- 3. Jakie działanie na terenie Jarocina pomogłoby zintegrować obcokrajowców z mieszkańcami – Polakami?**